

Bibliothèque numérique

medic@

**Pluinet, Bernard-Nicolas - candidat /
Desmarescaux,
Antoine-François-Placide-Joseph -
président / M. Cochu - auteur. - An
causa Vitae, causa Mortis ?**

1784.

***Paris : Typis Quillau,
Universitatis & Facultatis
Medicinae Typographi
Cote : ms 2337a n°110***

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ ET S. LUCÆ,

Orthodoxorum Medicorum Patrono.

BIU Santé
Médecine
Paris

QUÆSTIO MEDICA,

QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS

*manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis decimâ-octavâ
mensis Novembris, anno Domini M. DCC. LXXXIV.*

M. ANTONIO-FRANCISCO-PLACIDO-JOSEPHO
DESMARESCAUX, Doctore Medico, Præside.

An causa Vitæ, causa Mortis?

I.

CÆLESTIA prospiciens homo Cœlestibus addicitur. His in terris errabunda sublimioris auræ particula argillosæ cuidam portioni ad tempus fuit alligata, non affixa in æternum. Absit tamen credere Corpus humanum, caducam peregrinantis Animæ navicellam, suis non esse numeris absolutum. Est veluti Mundus in Mundo, magnitudine non dignitate dissimilis. In exteriori paulisper conquiescas habitu. Aptissima quidem omnium membrorum dispositio, egregia capitis collocatio. Quam super femora truncus affidet eleganter! Quàm appositè brachia humeris adnata, brachiisque appensæ manus! Quàm belle colorata

‡ Authore M^o COCHU, 1744.

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Cutis! Quàm venusta totius imago! At quid tamdiu corticem mireris? Intima properes curiosius perscrutari: solidorum & fluidorum adamussim ordinatam compagem explora. Hic, haud secus atque basis subjecta ædibus, corpori sustinendo stabiliendoque firma stant ossa: ne sedibus excidant, validis inter se neſuntur vinculis; ne faciliè frangantur, lentam foveant sorbentque medullam; ne motibus exsiccentur levigatæ Cartilagines, unctuosâ rigantur *Synovia*. Sed ne tanta simul amplectere; siste gradum. Incassumne sua verberat latera Cor, perpetuum illud mobile, in medio corpore veluti appensum? ex uberimo sinu Vitæ fons salit purpureus latex. Quæntus rivulorum ex tam fausta scaturigine emergentium numerus! Quanta varietas! Nunc opportunâ deosculatone se sibi invicem affigentes, ad eandem tendunt plagam; nunc se semetipſos fugitantes, varias prosequuntur vias. Hi partes quasdam vix salutantes, alias benigno ditant rore; illi vagabundum rapientes liquorem paterno eum refundunt gremio. Trahit quemque sua facultas: omnes indefessè agunt. O quàm purpureum hunc laticem inenarrabili insequimur voluptate! Huic se subducit visceri, amicè illud ingressurus; in hoc tenuis, in illo spissior, in alio flavescent, sub variis adreptis formis, tenuissimoque evanescit halitu. Attamen effectus tam stupendos proprio Marte non exerit sanguis; non tanta solus sustinet: alterno gaudet imperio cum fibris motricibus; hæc variis intricatæ vel extensæ modis membranas efformant, fulciendis contegendisque fluidis accommodatas, fasciculos-ve (musculos vocant) componunt, figurâ, mole, & pro partium situ & earum functione discrepantes. Cavitates quidam dilatant, easdem stringunt nonnulli; trahunt hi, retinent illi: variis quoque legibus obligantur. Hic pro nutu voluntatis ducuntur; illic voluntatem diffidentes Dominam famulari recusant, *Mechanismo* tantum inservientes: quidam inter istos medium tenent; at omnes à nervis, fidelibus Animæ habenis, motum accipiunt & alacritatem. Afficiuntur nervi, Anima sentit; his vivificâ spirituosè tumentibus Lymphâ, stat jucundum Corporis cum Animâ commercium.

I I.

EX eodem luto pars omnis est fabrefacta, at diverso modificata artificio. Ex hac stupendâ varietate manat Ossium dura coagmentatio, compacta Carnium structura, flexilis & elasticus Vasorum orbis, strictus Renum textus, vasculosa Testium compages, spongiosum Pulmonis *parenchyma*, mollis & pulposa Cerebri substantia, musculosum Cordis robur, reticulosa Cutis directio. Æquè profectò mirabilis symmetrica hujus exigui Corporis distributio, ac totius Orbis amplissimus ordo. Ibi staticæ, hydraulicæque omnes machinæ longè latèque diffunduntur; at in Corpore humano reconduntur intimis; Trochleas enim, Vectes, Receptacula, Syphones, Anthlias, Liquores, Trabes, Antennas, Molas, atque Funes, & quidquid mechanicis tenetur Legibus, utiliter in eo asservat humana Natura: hæc partes istas non sinit indecorâ marcescere desidiâ. Suum cuique exequendum assignat opus. Solida amico cum fluidis associata vinculo fulciunt, continent, & servant, fluida nutriunt, & augent; accipit hæc pars, illa excipitur; hæc regit illam, hanc illa vicissim moderatur; omnes alternatim movent & moventur; at nullum insurgit dominium; mutuo munere obligari amant; momentaneâ vice causæ sunt & effectus; nil sine consensu. Liquores solidorum impulsu adjuti canaliculis vel exilioribus pleno feruntur alveo. Solida à fluidis sustentata opportunam ab iis mutuuntur flexilitatem, benignoque gaudent elatere. Hinc manat functionum

3

stabilitas, integritas secretionum; excretionumque libertas; hinc vitales motus, nutriendusque calor; hinc corporis æquilibrium; hinc tandem alacritas individui, sanitatisque vigor. At Eheu! Quid hæc Corporis humani concinnitas tantis elata laudibus? Quid organa hæc instructissima? nisi fictile Vas ad interitum præceps.

I I I.

CADUCUM est quicquid ortum habet. Omne vivens interitui acquiescit, quem si velis in aliquantulum retrahere, sobrius esto. Ignis cito citius exinguendi scintillas fove, non fuscita: at immortalitatem ne stolidus affectes. Non facient ut stet in perpetuum Corpus Mædeides herbæ; non furto ereptus sanguis sanguini transfusus; extraneas hic sibi non arrogat opes. Ipsamet Medica Virtus, Mortem inoffenso pede currentem sistit tantum, non fugat; hæc autem tela contorquet Giganteos debellatura nisus. Mille Mortis causas circumferimus. Res *Non-naturales* dictæ variè corpus afficiunt. Sæpius cum illo blandè agunt, sæpius illud malè torquent: corpus enim pede non pulsant æquo. Modò vitam tuentur, modò gravi eam petunt ictu. Hinc motus adaugentur citius, vel tardius imminuuntur; hinc genuinus alteratur calor; hinc impuræ fiunt secretiones. Plus justo, vel debilius sanguinem verberant vasa; vel cruor languidius vehitur, vel vehementius turgescit. Fibræ nimis tensæ, vel relaxatæ nimis, rorem insanè repellunt, aut inutiliter admittunt. Sic noxam inferunt quæ nobis erant proficua. Stupeas ergo in prolixiorē Vitam non in citam Mortem.

I V.

NON à solis exterioribus imminet machinæ periculum. In sinu nostro, ut Vitæ sic Mortis causas fovemus. Ex ipsis Vitæ fontibus corpus haurit sui annihilationem. Vita in motu posita est; motu principia Vitæ dissolvuntur. Partium ex quibus Vita emergit indefinens alteratio, fluidorum quotidiana mutatio, solidorum exsiccatio continua, ineluctabilem nobis accersunt moriendi necessitatem. An à solidis omnis mali fomes? An à fluidis Vitæ corrumpantur penetralia? ne ambigatur: ab utrisque Vita pendet, ab utrisque Mors erit. Solida elaterio gaudentia, succum sensim sine sensu suos subeuntem poros, libenter admittunt, & ita explicari amant; hinc corporis accretio, quæ suis demum circumscribitur terminis. Proh dolor! Eadem tunc ferunt vulnus quæ antea ferebant opem: Cor enim ictibus repetitis salutarem ad partes protrudit succum; at motu perenni, feliciter partibus agglutinatum divellit. Calor sanguini fluiditatem fibrisque flexilitatem impertit; idem verò dissipat liquores, exsiccaturque fibras. At, inquires, imminentem ruinam arceat nutritio, partes ab innumeris Machinæ punctis avolantes, novarum appositione, continuo refarciens. Quid inde? Cordis, vasorumque totus ille vigor fibris explicandis hætenus impensus, accretione licet perfectâ, non idcirco imminuitur. Vis ipsa quæ succus truditur in poros, fibras jam satis extensas, nimio plus extendit; superstes quoque calor benignam earum depauperat mollitiem, rigescunt itaque paulatim, paulatimque tonum amittunt solidorum orbes. Fluidorum moles languidius pellitur; hinc stasis stagnatioque corruptionis parens: hinc extremitates algent obstructæ: tenuia præpediuntur perspirationis oscula, retrogrediensque sanguis ramulos collaterales permeat solos ob inexsuperabilem in extremis resistantiam. Res ideo quæ in commercium venerunt pares, etiam si per initia non luculenter se vicissim demoliantur, diuturnitate tamen disparili proportionē evadunt, & sic infelix editur decretio Mortis prænuntia.

ÆTAS ætati succedit sed cunctis labitur temporibus. In doloribus homo paritur. Vagiens in lucem prodit. Acutissima inter Mortis spicula, vacillans crescit corpus: hos si pertranseat scopulos securus, corroboratur magis, at nihilominus vehementioribus offertur procellis; effrænata Juventutis dat colla iugo. Per fugiens istud temporis curriculum, Mors ludendo diris eum cruciat morbis. Hujus præcipiti impetu exagitur nimis, sæpius occumbit: cui si se subducatur adhuc, gradum conscendit virilem; ibi, lapsas ætates non longo prospiciens intuitu, in nova trahitur pericula, futura præsentit, at hæc, præ timore, velis obtendit etiam densioribus. Inane luctamen! Ecce enim; curva venit tacito pede Senectus. Ut hieme folia arbores, ita nunc calvum verticem albi deserunt capilli. Intersecant vultum rugæ. Pendula sit sub mento cutis. Stillant nares; inexplicata vox ore balbutitur edentato; surdescunt aures, ceterique sensus hebetes facti, miserè distrahantur: faciles tunc oboriuntur lacrymæ, ineptique excutuntur risus. Tripes ideoque magis ac magis tremulum animal factus homo, tardo difficilique titubatur passu, at vacillationem brevi lapsus insequitur. Prostrata exarescunt membra. Anhelans pectus impedita fugit suspiria. Insensibilis intercluditur perspiratio; incertaque discernendorum cohors hæret in limite. Arteriæ osseam quasi nactæ duritiem, nec liquores trudent, nec liquoribus cedunt; hi vero eglaciati stant immobiles. Poliposus evadit sanguis. Emaciata flaccescit caro. Aggravatæ concidunt palpebræ; excavatique oculi lucem quamvis ægrè ferentes, luce tamen orbantur ægrè. Interrogatus tunc filet pulsus, fugit calor, perit motus, obrepensque somnus irrevocabilis Corpus occupat anile.

Ergo, causa Vitæ, causa Mortis.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

<i>M. Josephus COTTON.</i>	<i>M. Thesbaldus NIZON.</i>	<i>M. Stephanus GROSIN DU HAUME.</i>
<i>M. Henricus-Joannes BAGET, Chirurgiæ latino idiomate Professor designatus.</i>	<i>M. Jacobus - Franciscus DE VILLIERS, antiquus Regis Exercituum Medicus ordinarius in Germania.</i>	<i>M. Joan.-Armandus ROUSSIN DE MONTABOURG.</i>
<i>M. Carolus-Jacob. SAILLANT.</i>	<i>M. Edmundus-Francisc.-Maria BOSQUILLON, Eques, è Societate Medicâ Edimburgensi, Professor & Censor Regius.</i>	<i>M. Natalis-Nicolaus MALLET.</i>

Proponebat Parisiis BERNARDUS-NICOLAUS PLUUNET, Universitatis Medicinæ Monspeliensis Doctor, nec-non Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus. A. R. S. H. 1784.

AB OCTAVA AD MERIDIEM.

Typis QUILLAU, Universitatis & Facultatis Medicinæ Typographi. 1784.